

Dosarul nr. 2ra-1324/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central – L. Grădinari
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ion Druță
Iurie Bejenaru
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Vitalii Marcu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalii Marcu
împotriva Iuliei Godorogea, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Băncii
Comerciale „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea
nulității contractului de ipotecă,
împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul declarat de către Vitalii Marcu și s-a menținut hotărârea din
11 octombrie 2018 și hotărârea suplimentară din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei
Drochia, sediul Central,

constată :

La 13 decembrie 2016 Vitalii Marcu s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Iuliei Godorogea, Oficiului Cadastral Teritorial Drochia și BC
„ProCreditBank” SA, prin care a solicitat recunoașterea nulității contractului de
ipotecă încheiat de Iulia Godorogea cu BC „ProCreditBank” SA, filiala Drochia
asupra bunului imobil situat în or. Drochia, str. XXXXX, care aparține cu drept de
proprietate Iuliei Godorogea și autentificat de către notarul public Olesea Spînu sub
nr. 18003639/18002253 la 09.12.2011.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că prin hotărârea din 18 martie 2013
a Judecătoriei Drochia s-au admis cerințele înaintate împotriva Iuliei Godorogea și
s-a încasat de la ultima datoria în mărime de 6615 euro și cheltuielile de judecată în
mărime de 2620,15 lei. De asemenea, de la Iulia Godorogea, Ion Godorogea,
Ecaterina Găidău, Grădinari Tatiana și Emilia Godorogea în mod solidar s-a încasat

datoriile formate, prin neachitarea în termen a sumelor luate de la Vitalii Marcu, în baza recipiselor, precum și a cheltuielilor de judecată.

În scopul asigurării acțiunii, prin încheierea din 25 octombrie 2011 a Judecătorei Drochia s-a aplicat sechestrul pe bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, care reprezintă casă de locuit cu construcții auxiliare și teren aferent acestora, situat în or. Drochia, str. XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate Iuliei Godorogea.

Consideră că Iulia Godorogea, urmărind scopul de a face imposibilă executarea hotărârii judecătorești din 18 martie 2013 a Judecătorei Drochia, la data de 09 decembrie 2011 a încheiat cu BC „ProCreditBank” SA, filiala Drochia contractul de ipotecă nr. 18003639/18002253.

A menționat că Oficiul Cadastral Teritorial Drochia a introdus în Registrul bunurilor imobile date privind aplicarea sechestrului asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX în baza încheierii din 21 octombrie 2011 a executorului judecătoresc. Ulterior, la 31 octombrie 2011 în Registrul bunurilor imobile au fost introduse date privind aplicarea interdicției de înstrăinare a acestui bun imobil.

Reclamantul a indicat că Iulia Godorogea la încheierea contractelor nu a comunicat băncii despre datoriile existente și interdicția de înstrăinare a bunului imobil.

În rezultatul încheierii actelor juridice între Iulia Godorogea și BC „ProCreditBank” SA i-au fost încălcate drepturile sale, fiindu-i cauzat un prejudiciu material, constituit din suma datoriei adjudecate.

Prin încheierea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Drochia s-a înlocuit Oficiul Cadastral Teritorial, filiala Drochia, cu succesorul său în drepturi Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”. (f.d. 122-123, vol. I)

Prin hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalii Marcu împotriva Iuliei Godorogea, IP „Agenția Servicii Publice” și BC „ProCreditBank” SA, cu privire la recunoașterea nulității contractului de ipotecă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. (f.d. 219, 229-234, vol. I)

La 12 octombrie 2018 BC „ProCreditBank” SA a depus cerere, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare și a dispune încasarea de la Vitalii Marcu în beneficiul Băncii a sumei de 10 800 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 226, vol. I)

Prin hotărârea suplimentară din 01 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a admis cererea BC „ProCreditBank” SA și s-a încasat de la Vitalii Marcu în beneficiul Băncii suma de 10 800 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 242, vol. I)

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Vitalii Marcu, reprezentat de avocatul Nadejda Pîrlițanu. S-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2018 și hotărârea suplimentară din 01 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalii Marcu împotriva Iuliei Godorogea, IP „Agenția Servicii Publice” și BC „ProCreditBank” SA, cu privire la recunoașterea nulității contractului de ipotecă. (f.d. 49, 50-56, vol. II)

La 23 aprilie 2019 Vitalii Marcu a declarat recurs împotriva hotărârii din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea hotărârilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admite acțiunea. (f.d. 68-71, vol. II)

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este eronată, deoarece la examinarea cauzei nu s-a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au fost aplicate greșit normele de drept.

Consideră că sunt neîntemeiate concluziile instanțelor inferioare că termenul de prescripție trebuie calculat din momentul în care hotărârea de încasare a datoriei a devenit definitivă, și anume, data de 31 octombrie 2013, ori hotărârea în cauză a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție, iar termenul expiră la 20 februarie 2017.

A menționat că despre dreptul încălcat a aflat la data de 21 martie 2016, când executorul judecătoresc l-a anunțat că executarea hotărârii privind încasarea datoriei nu este posibilă deoarece bunurile sunt gajate Băncii la 09 decembrie 2011.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2019, a publicat-o pe pagina web a instanței la 11 aprilie 2019.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 7318 din 12 aprilie 2019 instanța de apel a expediat recurentului copia deciziei, care a fost recepționată la data de 16 aprilie 2019.

Recursul depus la data de 23 aprilie 2019, se consideră în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2019 recursul depus de către Vitalii Marcu s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Verificând legalitatea deciziei adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, declarat de către Vitalii Marcu, întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În speță, Colegiul lărgit reține că Vitalii Marcu, s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată, solicitând recunoașterea nulității contractului de ipotecă încheiat de Iulia Godorogea cu BC „ProCreditBank” SA, filiala Drochia asupra

bunului imobil situat în or. Drochia, str. XXXXX, care aparține cu drept de proprietate Iuliei Godorogea și autentificat de către notarul public Olesea Spînu sub nr. 18003639/18002253 la data de 09.12.2011.

Prima instanță, fiind investită cu soluționarea litigiului, a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalii Marcu împotriva Iuliei Godorogea, IP „Agenția Servicii Publice” și BC „ProCreditBank” SA, cu privire la recunoașterea nulității contractului de ipotecă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Instanța de fond și-a motivat soluția prin faptul că Vitalii Marcu a cunoscut despre faptul înregistrării contractului de ipotecă în Registrul bunurilor imobile asupra bunului imobil din or. Drochia, str. XXXXX la data de 26.07.2010 și nu a solicitat repunerea în termen.

La 12 octombrie 2018 BC „ProCreditBank” SA a depus cerere, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare și a dispune încasarea de la Vitalii Marcu în beneficiul Băncii a sumei de 10 800 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice.

Prin dispozitivul hotărârii suplimentare din 01 noiembrie 2018 a Judecătoreiei Drochia, sediul Central s-a admis cererea BC „ProCreditBank” SA și s-a încasat de la Vitalii Marcu în beneficiul Băncii suma de 10 800 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 242, vol. I)

Vitalii Marcu a contestat atât hotărârea de bază, cât și hotărârea suplimentară.

Potrivit art. 236 alin. (5) Cod de procedură civilă instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: a) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel; c) hotărârea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat.

În conformitate cu art. 367 Cod de procedură civilă președintele primei instanțe, după ce primește cererea de apel, înscrisurile și alte probe alăturate care nu au fost prezentate în primă instanță, dispune înregistrarea imediată a cererii de apel și expediază cauza instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond, adoptând hotărârea suplimentară, în conformitate cu art. 236 alin. (5) Cod de procedură civilă nu a motivat-o.

Necâtând la aceste circumstanțe instanța de apel, fără a ridica cauza de la judecare și a o remite pentru motivarea hotărârii suplimentare din 01 noiembrie 2018, a purces la examinarea apelului.

Soluțiile instanței de fond expuse în hotărârea din 11 octombrie 2018 și în hotărârea suplimentară din 01 noiembrie 2018 au fost menținute prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

De sensul art. 239 Cod de procedură civilă hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 241 alin. (2) Cod de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărârea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărârii se evidențiază separat în textul acesteia. (3) În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței. (4) În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces. (5) În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Conform art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Analizând hotărârea suplimentară a instanței de fond din 01 noiembrie 2018, menținută prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, se constată că instanța de apel s-a expus asupra legalității hotărârii suplimentare, fără a constata circumstanțele depunerii cererii de către BC „ProCreditBank” SA privind încasarea cheltuielilor de judecată, probele pe care se întemeiază cererea, concluziile instanței privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de participanți în instanță la examinarea cererii, aprecierea probelor și a normelor legale aplicate, ori hotărârea suplimentară nu conține răspuns la aceste chestiuni.

La caz, Colegiul lărgit remarcă că hotărârea suplimentară este un act judecătorec, care este necesar de a fi întocmit integral cum prevede art. 236 alin. (5) Cod de procedură civilă, asigurând posibilitatea verificării temeiniciei și legalității hotărârii, având același regim de contestare ca și hotărârea inițială a instanței de judecată.

În lipsa circumstanțelor cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța este imposibilă efectuarea controlului judiciar cu privire la legalitatea și temeinicia hotărârii suplimentare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a casa integral decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și de a restitui prezenta cauză civilă la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Cod de procedură civilă, probele administrate pe dosar și în dependența de

situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgi al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Vitalii Marcu.

Se casează decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalii Marcu împotriva Iuliei Godorogea, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Băncii Comerciale „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității contractului de ipotecă, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Maria Ghervas